

12. januar 2023

Vedr. Høring over udkast til bekendtgørelse om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2023, j.nr. nr. 22-2911-000001

Landbrugsstyrelsen har den 23. december 2022 udsendt ovenstående udkast til bekendtgørelse i høring, og i denne forbindelse ønsker Danmarks Jægerforbund, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark og Danmarks Biavlerforening (i det følgende 'foreningerne') at afgive følgende bemærkninger:

Indledningsvist skal foreningerne dog grundet det meget store antal høringer hen over juleferien og den meget komplekse struktur, hvor de forskellige høringer griber ind over hinanden, forbeholde os at fremkomme med supplerende bidrag i det videre arbejde med udvikling af ordningerne under den nye CAP-plan.

Samtidig skal foreningerne opfordre til, som vi også har gjort opmærksom på i bemærkningerne til vejledningen vedr. denne bekendtgørelse, at Landbrugsstyrelsen tager initiativ til en mere koordineret beskrivelse af de mange nye og videreførte ordninger, eksempelvis ved at medtage dem alle i 'Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer', så det bliver tydeligt for ikke mindst landbrugere og deres konsulenter hvilke ordninger, der kan benyttes hvor og hvordan – gerne også med referencer til 'Vejledning om konditionalitet'.

Grundlæggende finder foreningerne strukturudviklingen i landbrugslandet problematisk, idet landbrugslandskabet i stigende grad er præget af meget store marker. Dette skaber barrierer for den vilde naturs bevægelighed, da det for mange arter ikke er muligt at passere områderne. Dette er både et problem for mulighederne for udbredelse, ligesom det giver problemer i forhold til at finde levesteder, hvor der er kombination af eksempelvis redeplads og mulighed for fouragering. Foreningerne finder det derfor stærkt bekymrende, at reformen ikke sikrer en bedre strukturudvikling for naturen. Vi skal på den baggrund anbefale, at der grundlæggende minimum skabes krav om naturtiltag for 10 hektar mark, placeret på det pågældende areal.

Foreningerne finder det positivt, at Landbrugsstyrelsen har lempet reglerne for, hvornår arealerne skal leve op til kriterier og forpligtelser om støtteberettigede hektar, dvs. fra at gælde hele året til fremover at gælde i dyrkningsperioden fra 15. marts til 25. oktober. Vi undrer os dog over, at pløjning særskilt er anført i de i § 8 stk. 2 definerede landbrugsaktiviteter, fordi andre dyrkningssystemer som *no till* eller reduceret jordbehandling, der både er i fremgang, men også er langt mere skånsomt for jordlevende organismer og mindre klimabelastende, dermed ikke vurderes ens.

Vedr. § 22 som lyder "Ansøger er forpligtet til at slå arealer med permanent græs og græs i omdrift, som ikke anvendes til produktion af landbrugsprodukter, jf. § 8, stk. 3, mindst én gang inden for perioden 1. juni til 25. oktober."

Vi anbefaler, at forpligtigelsen til slåning af arealer, der ikke anvendes til produktion af landbrugsprodukter, udskydes til 1. august til 25. oktober, da der ikke er grundlag for at slå arealer, som ikke anvendes produktionsmæssigt i juni og juli måned, hvor der er risiko for at påkøre rålam, harekillinger samt jordrugende fugles æg og yngel.

Foreningerne vil anbefale en harmonisering af slåningstidspunkter for slåningsbrak og markbræmmer, således at forårsslåning af brak kan udføres fra 15. marts, som det er gældende for markbræmmer jf. § 27 stk. 2. Ved at fremrykke perioden for forårsslåning til 15. marts til 15 april, mindskes risikoen for forstyrrelser i yngletiden. Herudover vil det give en klar regelforenklning med kun en dato for start af perioden med landbrugsaktivitet.

Foreningerne anbefaler, at § 30 ændres, således at det er muligt at udlægge 100 pct. af små landbrugsarealer under 1 ha til småbiotoper uden landbrugsaktivitet. Dermed kan små og urentable marker indgå til opfyldelse af GLM 8 uden at skulle underlægges brakarealers krav om landbrugsaktivitet, hvilket giver mulighed for småbiotoper, der udvikler sig naturligt.

Endelig finder foreningerne det bekymrende, at der ikke længere er incitament til at etablere blomsterbrak og/eller bestøverbrak frem for almindelig brak. Pollen- og nektarproducerende blomster skaber en vigtig fødekilde for mange arter, herunder særligt bestøvere og andre nyttedyr. Med det manglende incitament er det tvivlsomt, at der bliver skabt tilstrækkelige fødekilder.

Spørgsmål vedrørende høringssvaret eller ønsker om uddybende kommentarer bedes rettet til Danmarks Jægerforbunds Chefkonsulent Jakob Bergmann Nielsen, Afdelingen for Rådgivning og Uddannelse, telefon: 88 88 75 51/81 88 24 46, mail: jbn@jaegerne.dk, idet denne varetager foreningernes inddragelse i eventuelle supplerende besvarelser.

Med venlig hilsen

Egon Østergaard

Dansk Ornitologisk Forening/
Birdlife-Danmark

Arne T. Henriksen

Danmarks Biavlerforening

Claus Lind Christensen

Danmarks Jægerforbund

